

Asia: VN/477/2021

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta**

### Lausunnonantajan lausunto

**Pyydämme lausumaan hallituksen esitysluonnoksesta sekä vastaamaan seuraavaan kysymykseen:**

1. onko hallituksen esitysluonnoksen mukainen kuraattorin kelpoisuus toimiva oppilaitoksen opiskeluhuoltotyötä silmällä pitäen vai

### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry (jäljempänä "YKA") lausuu esitysluonnoksesta sekä vastaa seuraavaan kysymykseen:

1. onko hallituksen esitysluonnoksen mukainen kuraattorin kelpoisuus toimiva oppilaitoksen opiskeluhuoltotyötä silmällä pitäen vai
2. olisiko mielestänne kohdassa 5.1 esitetty vaihtoehtoinen malli, jossa kuraattori olisi sosiaalityöntekijä tai sosionomi parempi?

YKA katsoo, että muokattu vaihtoehto 1 on toimivin ratkaisumalli. Voimassa olevan lain kelpoisuusmääritelmä on pääosiltaan toimiva ja turvaa osaavan työvoiman saamisen kuraattoritehtäviin. Koska kaavaillun lakimuutoksen yhteydessä on tarkoitus säätää sitovasta henkilömitoituksesta, on osaavan työvoiman saannin turvaaminen tärkeää myös tulevaisuudessa. Samoin lakimuutoksen tavoitteen kannalta on tärkeää, että kuraattorin kelpoisuuden määritelmä on mahdollisimman selkeä ja yksitulkintainen.

YKAN jäsenkunnassa on tällä hetkellä noin viisikymmentä kuraattoritehtävissä toimivaa henkilöä. Heistä osalla on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 7§:n mukainen

kelpoisuus ja muut täyttävät puolestaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain voimassa olevan kuraattorin kelpoisuusehdon. YKAn jäsenkunnassa kuraattorin kelpoisuusehdot on koettu pääosin toimiviksi.

Voimassa olevassa laissa käytetty epätasällinen termi "sosiaaliala" toistuu nyt soveltuvan tutkinnon aloja määriteltäessä. Termillä ei ole selkeää vastinetta yliopistokoulutuksen koulutusvastuuseäntelyssä eikä yliopistojen koulutusohjelmien jaottelussa tai nimityksissä, vaan koulutusalan kattoterminä käytetään sosiaalityeteitä. Selkeyden vuoksi kelpoisuusehtoon tulisikin kirjata soveltuvaksi korkeakoulututkinnoksi sosiaalityeteisiin suuntautunut korkeakoulututkinto kasvatustieteiden ja käyttäytymistieteiden ohella. Tällöin sekä rekrytoivalle työnantajalle että työpaikkaa hakevalle on selkeää, että sosiaalityeteistä suoritettu korkeakoulututkinto on lain tarkoittama kuraattorin tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto.

YKA katsoo, että luonnoksen kohdassa 5.1 esitetty kelpoisuusmääritelmä olisi näkemyksen mukaan liian kapea eikä mahdollistaisi moninaisen koulutusohjan tuoman asiantuntijuuden hyödyntämistä oppilas- ja opiskelijahuollossa. Myös muut kuin sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan pätevyteen tähtäävät korkeakouluopinnot sosiaali-, käyttäytymis- ja kasvatustieteen alalla tarjoavat erinomaiset edellytykset kuraattorin työtehtäviin.

Koulukuraattorin työtä ei voida määritellä vain koulun sosiaalityöksi. Kuraattorien työ on ennaltaehkäisevää ja poikkeaa olennaisesti muun muassa lastensuojelussa tehtävästä sosiaalityöstä. Kuraattorien työnkuvaan eivät kuulu esimerkiksi toimenpidepäätökset huostaanotoista tai taloudellisista avustuksista. Lisäksi lakiluonnoksessa nostetaan keskeisesti esille se seikka, että yhteisöllistä oppilashuoltoa pitäisi tehdä nykyistä huomattavasti enemmän. Esimerkiksi sosiaalipsykologian korkeakoulututkinto antaa erinomaiset työvälineet ryhmiin, vuorovaikutukseen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvissä asioissa.

YKA esittää, että oppilas- ja opiskelijahuoltolain 7§:n 2 momentti muutettaisiin seuraavaan muotoon:

"Kuraattorina voi toimia vähintään sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, taikka henkilö, jolla on tehtävään soveltuva sosiaalityeteisiin, kasvatustieteisiin tai käyttäytymistieteisiin suuntautunut korkeakoulututkinto tai vähintään kahden vuoden työkokemus kuraattorin tai sitä vastaavasta sosiaalialan tehtävästä. Jokaisen oppilaitoksen käytettävissä on oltava sellaisen opiskeluhuollon vastaavan kuraattorin palveluja, joka on

sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö, sekä psykologin palveluja."

Kyseinen muutos takaisi asiantuntevien sosiaalityön palvelujen saatavuuden oppilaitoksissa, mutta mahdollistaisi myös riittävän työnantajakohtaisen harkinnan siitä, millaista kuraattorityössä tarvittavaa erityisosaamista kussakin oppilaitoksessa erityisesti tarvitaan. Kuraattorin kelpoisuuden kytkeminen suoritettuun sosiaalitieteiden, kasvatustieteiden tai käyttäytymistieteiden korkeakoulututkintoon on muun muassa nykyiset opintorakenteet huomioiden selkeämpi ratkaisu kuin luonnoksessa esitetty opintopisteisiin ja yksinomaan sosiaalityön opintoihin kytketty malli.

Pöyhönen Simo  
Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Jokelainen Piritta  
Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry